

Vážené dámy, Vážení pánové,

dne 15.9.2023 oslavila 140 let od zahájení provozu dráha Krupá – Kolečovice tzv. Kolečovka, kterou nechala vybudovat společnost Buštěhradská dráha (Buschtährader Eisenbahn).

Jedná se o 12 kilometrů dlouhou místní trať, která se nachází západně od města Rakovník. V železniční stanici Krupá odbočuje od původní hlavní trati Buštěhradské dráhy Praha-Bubny – Kladno – Lužná u Rakovníka – Žatec – Chomutov.

Kolečovka byla určena především pro dopravu zemědělských produktů nebo i uhlí, které se těžilo v dole Karel v Kněževsi. Vlaky zde dopravovaly i další druhy zboží a také cestující.

Dráha se nachází v oblasti, kde se ve velké míře pěstuje chmel. Městys Kněževs býval za doby c.k. monarchie významnou lokalitou v pěstování chmele v celém Rakousku-Uhersku.

Dráhu původně obsluhovaly parní lokomotivy, které měly svoji výtopnu v konečné stanici v Kolečovicích. Později byla tato výtopna opuštěna a lokomotivy i motorové vozy našly svůj domov ve výtopně Lužná-Lišany (dnes Lužná u Rakovníka).

Na trati nikdy nebyl silný provoz. Proto ve třicátých letech minulého století byla část vlaků převedena do motorových vozů a část vlaků jezdila jako smíšená. V nákladním vlaku byl zařazen vůz pro přepravu cestujících. Na konci 70. let minulého století skončil na trati definitivně parní provoz a zbývající výkony obsluhovaly motorové lokomotivy. Význam dráhy vzrostl ve 2. polovině minulého po vybudování armádních vojenských skladů v Kněževsi a po výstavbě místní vlečky. Do Kněževsi putovaly cisterny s pohonnými hmotami a oleji. Když v devadesátých letech minulého století byly armádní sklady v Kněževsi opuštěny, postupně ustávala i veškerá nákladní doprava na Kolečovce. Vlečka v Kněževsi začala zarůstat. O osobní dopravu byl stále menší zájem až v roce 2006 pravidelná osobní doprava na Kolečovce skončila úplně.

V té době již začal na vlečce v Kněževsi působit Klub historie kolejové dopravy, který zde začal budovat novou základnu pro svoji početnou sbírku historických vozidel. V roce 2007 zahájil na utichlé Kolečovce Klub historie kolejové dopravy ve spolupráci s dceřinou společností HERKULES KHKD s.r.o. letní muzejní provoz historických parních vlaků. Provoz probíhal vždy o prázdninách, každou sobotu. V některých letech byl ještě doplněn o nedělní jízdy historického motorového vozu řady M 131.1. Na vlečce Kněževs, pak byla o sobotách a nedělích otevřena výstava lokomotiv a historických vozů. Provoz probíhal s podporou Středočeského kraje. Tak tomu bylo až do roku 2021.

Během období muzejního provozu KHKD musel HERKULES KHKD s.r.o. několikrát bojovat o vlastní existenci Kolečovky. Správa železniční dopravní cesty, s.o. se opakovaně snažila u Drážního úřadu prosadit zrušení Kolečovky, odmítala vzít v úvahu, že v Kněževsi je funkční vlečka. Drážní úřad ve správním řízení uznal, že ze zákona nelze zrušit dráhu, která je jedinou přístupovou cestou Vlečky Kněževs.

Přesto 15. ročník muzejního provozu na Kolečovce byl v roce 2021 zatím posledním. Jízdy historických parních vlaků, stejně jako veškerá regionální osobní železniční doprava, je závislá na dotacích. Středočeský kraj odmítl dále poskytnout dotaci pro tento muzejní projekt.

V současné době je Kolečovka využívána pro jízdy vozidel KHKD, různé příležitostné jízdy ČD i jiných dopravců nebo pro filmování. Do dalších let přejeme této muzejní dráze uprostřed rozsáhlých chmelnic mnoho štěstí, aby mohla sloužit i dalším generacím.

V sobotu, dne 14. října 2023 vyvrcholí oslavy 140 let Kolečovky jízdami historických parních vlaků, které budou složeny z parní lokomotivy 354.7152 z roku 1917 a soupravy dvounápravových historických osobních vozů 3. třídy z let 1908-1937. Dva páry vlaků pojedou v trati Lužná u Rakovníka – Krupá – Kněževs – Kolečovice a zpět. Jeden pár vlaků v trati Kněževs – Krupá – Lužná u Rakovníka (první a poslední vlak). Ve vlaku bude zařazen bufetový vůz a služební vůz pro přepravu kočárků a jízdních kol.

Současně bude otevřena výstava historických vozidel na vlečce Kněževs. Ve staniční budově v Kněževsi bude otevřena čekárna s výstavou fotografií k historii dráhy Krupá – Kolečovice.

Klub historie kolejové dopravy, z.s. a HERKULES KHKD s.r.o. srdečně zvou k návštěvě oslav 140 let Kolečovky všechny přátele železnice, cestovatele i rodiče s dětmi. Přijďte a zavzpomínejte s námi. Máte se na co těšit.

Klub historie kolejové dopravy, z.s. a HERKULES KHKD s.r.o.